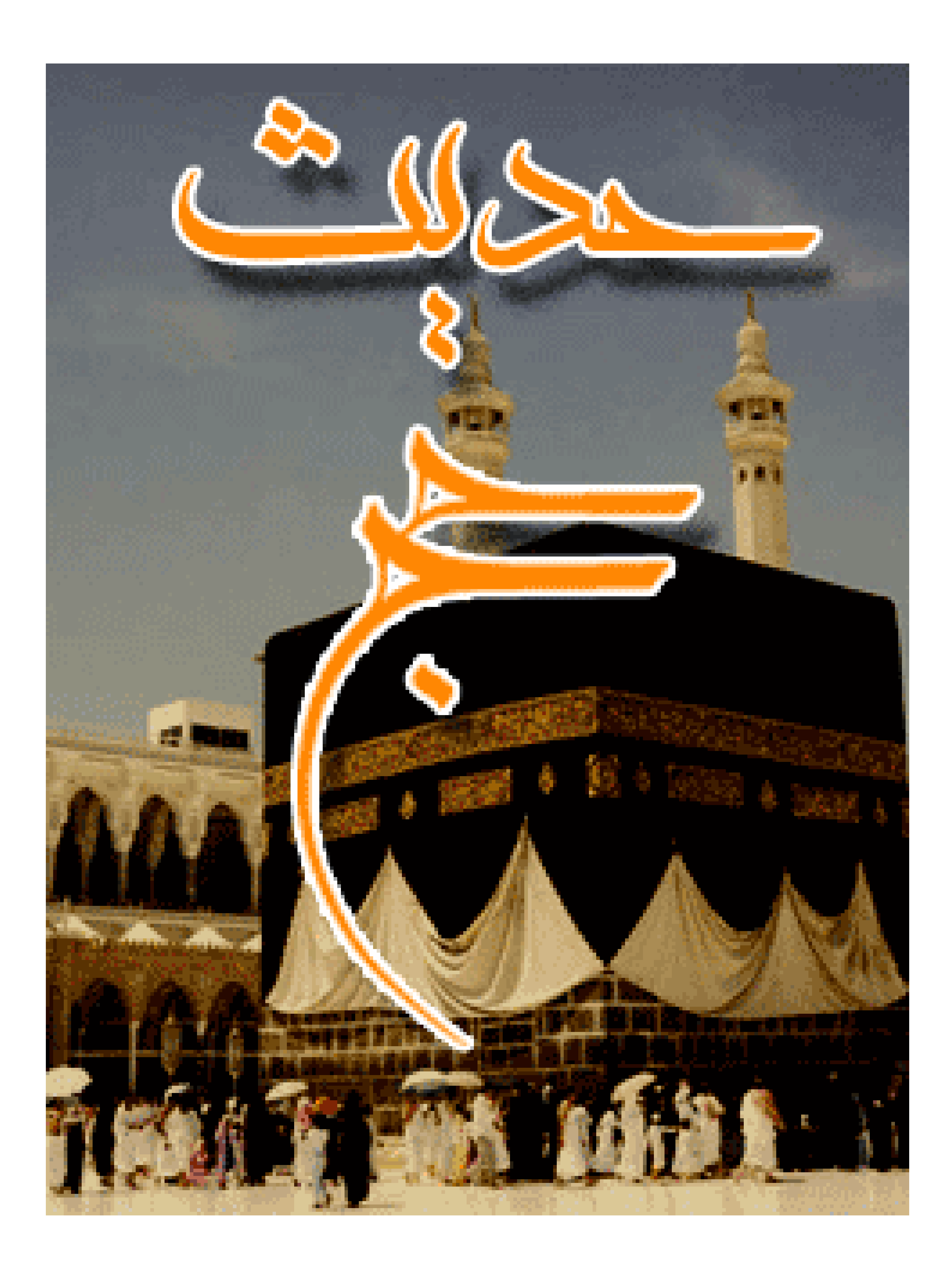

حدیث
حج

بسم الله الرحمن الرحیم

حدیث حج

نویسنده:

محسن قرائتی

ناشر چاپی:

معاونت آموزش و تحقیقات بعثه مقام رهبری

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

حدیث حج

مشخصات کتاب

مولف : محسن قرائتی

ناشر : معاونت محترم آموزش و تحقیقات بعثه مقام معظم رهبری

پیشگفتار

((بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم))

درسال ۱۳۷۶ که به حج مشّرف شدم ، کتابی به نام ((الحج فی السُّنّه)) که معاونت محترم آموزش و تحقیقات بعثه مقام معظم رهبری در تعداد دو هزار نسخه چاپ کرده بود، در مکّه به دستم رسید. این کتاب که در ۳۶۰ صفحه نوشته شده ، شامل عناوین زیادی است و در آن روایات بسیاری از مهم ترین کتب حدیث شیعه و سنّی با ذکر سند و متن عربی گردآوری شده است . وقتی بخشی از آن را مطالعه کردم ، به نظرم رسید که گرچه بیان سند برای اهل تحقیق مهم است اما برای عموم مردم ضرورتی ندارد و از سوی دیگر بعضی روایات آن تکراری است . به علاوه چاپ کتاب در تیراژ دو هزار نسخه فقط برای خواص که با زبان عربی آشنا می باشند، کافی است . اما چرا عموم مردم محروم باشند؟

لذا فکر کردم این کتاب را به فارسی ترجمه کنم و پس از حذف مکرّرات و چشم پوشی از بیان سند، این کتاب مفید را که بیش از هزار حدیث در آن گردآوری شده است ، به صورت جزوه ای ساده که تمام آن را در یک ساعت بتوان مطالعه کرد، در آورم .

از خداوند متعال برای همه کسانی که در نشر و بیان اسلام در طول تاریخ زحمت کشیده و می کشند و کسانی که اصل کتاب را نوشته اند، اجر جزیل خواهانم و امیدوارم این جزوه با همه اختصاری که دارد، پر برکت و راهنمای خوانندگان قرار گیرد

و ما را در مواقف شریف حج از دعای خیر و طلب مغفرت فراموش نفرمایند.

و السّلام

محسن قرائتی

حج به فرموده امام رضا (علیه السّلام)

حج به فرموده امام رضا (علیه السّلام) : گذشت از مال ، گذشت از جان و گذشت از شهوات است .

حج توجه به خداوند متعال و پاک کردنِ دل از آلودگی هایی نظیر قساوت قلب و تنگ نظری و غفلت و یاءس است .

حج زنده کردن یاد خدا است ، مانور مسلمین و تسکین دلها است .

حج آئینه شفّاف تمام اسلام است ،

حج میقات و میعادِ مردم با خداست .

حج جلوه رسالت و مظهر قدرت اسلام است .

حج گسستن از خود و پیوستن به خداست .

حج بالا رفتن از پلّه های معرفت و پرواز روح به سوی خداست .

حج رمز وحدت است .

حج کنار زدن مرزهای جغرافیایی است .

حج تجدید خاطرات ابراهیم (علیه السّلام) و محمّد (صلّی اللّه علیه وآله) است .

حج هم بیعت با خداست و هم هجرت به سوی ، طوافِ

حج نشانه عشق است .

سعی صفا و مروه نشانه تسلیم و دنبال محبوب گشتن است .

حج همسفر شدن و همسایه شدن با حضرت مهدی (علیه السّلام) است .

حج نشانه اراده خداوند است که چگونه به منطقه ای کرامت بخشیده و دلها را به سوی آن گرایش می دهد.

حج کنار گذاشتن خود، بستگان ، مقام ، لباس ، نام و عنوان است .

حج وصل شدن قطره به اقیانوس و پیوستن فرد به جمع است .

حج یاد آور زحمات پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) و خدیجه (علیهاالسّلام) و شکنجه بلال ها و عمّارها است

در نهج البلاغه می خوانیم

انجام حج در منطقه ای خشک و در میان کوههای داغ و طواف کردن به گرد سنگهای کعبه وسیله ای برای قرب به خداوند

و تکبر زدایی از انسان و احساس ذلت است . تا انسان بدینوسیله به رحمت خداوند برسد و با طواف خود شبیه فرشتگان شود و اگر خدا می خواست ، محل حج را در منطقه ای پر آب و درخت و دارای سنگهایی از یاقوت قرار می داد ولی در آن صورت مردم آزمایش نمی شدند.

در روایات می خوانیم

بنای اسلام بر نماز و روزه و حج و زکات و ولایت استوار است ، گرچه اکثر مردم ولایت را رها کرده اند!

در حدیث آمده

حاجی میهمان خداست ، دعای او مستجاب و شفاعت او مؤ ثر است و آنچه در راه حج خرج کند، چند برابرش را دریافت می کند.

در روایات ، حاجی همانند مجاهد فی سبیل اللّه به حساب آمده و به فرموده روایات بهترین اعمال ، ایمان به خدا و جهاد و حج است .

حج انسان را از فقر بیمه می کند و برای حج قبول شده ، جز بهشت پاداشی نیست و بعد از جهاد و نماز، عملی همانند حج شناخته نشده است .

حج جهاد ضعفاست .

سرمایه داری به پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) گفت : من به حج موفق نشدم ، در چه کاری اموالم را خرج کنم تا ثواب حج را داشته باشم ؟

پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) فرمود: اگر به اندازه کوه ابوقبیس خرج کنی ، به پاداش حج نمی رسی !

از امامان معصوم (علیهم السّلام) سؤ ال می شد که مال خود را در راه حج مصرف کنیم یا در صدقه ؟ ائمّه (علیهم السّلام) در پاسخ می فرمودند: هر دو مورد ولی اگر کم است صدقه دهید و اگر زیاد است ، در حج صرف شود اما هرچه صدقه بدهید، جایگزین طواف و سعی و وقوف به عرفه نمی شود.

در روایات زیادی آمده است که حج وسیله توسعه رزق ، محفوظ ماندن خانواده ، سلامتی بدن ، اصلاح ایمان و پاک شدن گناهان می باشد.

توسل برای حج

امام صادق (علیه السّلام) فرمود: هر کس ، سه روز یکبار سوره حج را بخواند، امید است که در همان سال به حج رود و اگر از دنیا رفت اهل

بهشت خواهد بود.

و در جای دیگر فرمود: هر کس هر روز سوره عمّ یتسائلون را بخواند در همان سال به مکه می رود.

در حدیث می خوانیم : هر کس در یک جلسه هزار بار جمله ((ماشاء اللّه)) یا ((لا حول و لا قوه الاّ باللّه)) بگوید، خداوند حج را نصیب او می کند.

(البته معنای اینگونه روایات این است که تلاوت این سوره ها زمینه توفیق است لکن شرایط دیگری نیز لازم است ، نظیر اینکه می گوئیم هر کس گواهینامه رانندگی و ماشین داشته باشد به مسافرت های زیادی می رود و ناگفته پیدا است که شرایط دیگری از قبیل اراده و تصمیم ، وجود جاده و بنزین و سلامتی نیز در رفتن به سفر لازم است ((واللّه العالم)))

بی خبر نروید

پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) فرمود:

سزاوار است سفر حج خود را به دوستانتان خبر دهید و دوستان نیز به هنگام بازگشت به دیدن شما بیایند.

دعای سفر

در روایات از پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) و امامان معصوم (علیهم السّلام) هنگام وداع و خدا حافظی مسافرین ، دعاهایی آمده است که معنای آن این است :

خداوندا؛ همسفر خوبی برای ما قرار بده ، و مشکلات ما را آسان کن ، و دین و دنیای ما را حفظ فرما، و ما را به هر کار خوبی موفق بدار، و عاقبت ما را ختم به خیر نما!.

بسیار بجا است که دعاهایی را خود انسان بخواند و از خداوند استمداد کند و با صدقه و ((آیه الکُرسی)) سفر را شروع کند.

همسفر

در روایات می خوانیم : با افرادی که در زندگی و خرج کردن هم افق تو نیستند، مسافرت نکن و با کسانی که خرج تو را می دهند، مسافرت نکن زیرا در اینگونه سفرها نوعی ذلّت و حقارت است .

نیازهای اخلاقی

در سفر تقوی لازم است تا از گناه دوری کنیم ، حلم لازم است تا خود را کنترل کنیم ، خوش اخلاقی لازم است تا سفر را شیرین کنیم ، هماهنگی با دیگران ، مزاح به دور از گناه ، تهیه زاد و توشه بیش از نیاز شخصی و هدیه کردن به همسفرها، کمک به دیگران و توجه به نماز جماعت در اول وقت از سفارشات اکید در روایات اسلام است . در ضمن دور از جوانمردی است که انسان هنگام بازگشت فقط خاطرات تلخ و ناگوار را بازگو کند.

ثواب حج

در روایات زیادی می خوانیم :

هر کس قصد حج کند، هر گامی که برای سفر برمی دارد، گناهی از او کاسته و درجه ای به او اضافه می گردد و بعد از طواف همه گناهانش بخشیده می شود.

امام (علیه السّلام) به کسی که در مسجد الحرام نشسته بود و چون حال طواف نداشت غمگین بود، فرمود: مسافر حج از همان لحظه ای که از خانه بیرون می آید گویا در طواف است .

در حدیثی می خوانیم : سه روز اول سفر سبب محو گناه است و باقی ایام سفر، انسان در حال دریافت درجه است .

هزینه حج

در روایات می خوانیم : پاداش خرج کردن یک درهم در حج ، برابر خرج کردن دو میلیون درهم در (غیر حج) راه خدا است و در بعضی روایات معادل یک میلیون و در بعضی برابر هفتصد درهم آمده است . که شاید اختلاف روایات به خاطر اختلاف زمانها و مکانها و اشخاص باشد.

در روایات می خوانیم : میانه روی همه جا خوب است مگر در سفر حج که صرفه جویی لازم نیست و اگر شخصی در هزینه سفر حج صرفه جویی کرد، مازاد را صدقه دهد. (و ذخیره نکند).

سوغات آوردن از حج نیز از بودجه حج حساب می شود و پاداش زیادی دارد.

در حدیث می خوانیم :

در طول سال هرگاه به سودی رسیدید، کمی کنار گذارید و بگویید ((هذا لل حج)) (این برای حج) تا با فرا رسیدن فصل حج ، هزینه حج به تدریج جمع شده باشد و برای شما سنگین نباشد.

در روایات زیادی می خوانیم :

پولی که صرف سفر حج می شود

باید از مال حلال باشد و گرنه حج او مورد قبول واقع نمی شود و به لبّیک او پاسخی داده نمی شود.

کمک به حاجی

در روایات می خوانیم : به کسی که به خانواده زائر خانه خدا رسیدگی کند، پاداش حج داده می شود.

امام (علیه السّلام) به کسی که محافظ اموال حاجیان در مکه بود، فرمود: ثواب تو از طواف همسفرانت بیشتر است .

مریض نگران نباشد

امام (علیه السّلام) به حاجی که به خاطر کسالت در خانه نشسته بود و توفیق زیارت حضرت رسول اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) را پیدا نکرده بود، فرمود: نشستن تو در خانه بهتر از نماز خواندن تو در مسجد پیامبر است .

حاجی نگران خانواده خود نباشد

در روایات می خوانیم : خداوند مشکل خانواده حاجی را حل می نماید و اگر مشکل برای اهل او پیش آمد، به نحوی است که حتّی اگر حاجی در وطن بود، این حادثه واقع می شد و حاجی نقشی در نفی آن نداشت .

حج آرزوی مردگان است

در حدیث می خوانیم : مردگان آرزو دارند که ای کاش همه دنیا را با انجام یک حج معامله می کردند.

دعای حاجی مستجاب است

رسول خدا (صلّی اللّه علیه وآله) فرمود: شخص حاجی و هر کس را که او برایش استغفار کند مورد عفو قرار می گیرد و هر گونه دعای او مستجاب می شود.

بهترین نوع حج

گرچه حج انواعی دارد ولی به فرموده روایات متعدد بهترین نوع آن حج تمتّع است و این همان حج ی است که ما ایرانیان انجام می دهیم .

حج را سبک نشماریم

به فرموده روایات ؛ انجام حج یکبار واجب است و اگر زمانی فرا رسد که همه مردم آنرا ترک کنند، هلاک می شوند و اگر مردم رها کردند، بر امام مسلمین است که آنان را به رفتن حج اجبار کند.

در روایات متعدد می خوانیم : هر کس بنای حج دارد عجله کند زیرا شاید بیماری یا مانعی پیش آید.

و هر کس سفر حج خود را به تاءخیر اندازد تا بمیرد، از یک واجب الهی محروم شده و مصداق این آیه خواهد بود:

((مَنْ کانَ فی هذِهِ اَعْمی ...)) و یکی از شریعتهای اسلام را رها کرده است .

و هرکس قادر به رفتن حج باشد و بدون عذر نرود تا بمیرد، یهودی یا نصرانی مرده است .

و هر کس به گمان رسیدن به دنیا و حل مشکل دنیوی به مکه نرود، خداوند چنان او را در کارش ناموفق می کند که حاجیان مناسک خود را انجام داده و به مرز تمام کردن حج رسیده اند، ولی او هنوز مشکل خود را حل نکرده است . زیرا هر کس در راه حق بخل کند چند برابرش را در راه باطل خرج خواهد کرد.

محروم شدن از حج

در حدیث می خوانیم : کسانی هستند که خود را آماده حج می نمایند ولی مرتکب گناهی می شوند به خاطر گناهی که انجام داده اند از حج محروم می شوند.

مردم را دلسرد نکنید

در حدیث دیگری آمده : هر کس با شما در باره حج مشورت کرد، او را دلسرد نکنید که خطر یک سال بیمار شدن مشاور را در پیش دارد.

در روایات سبک شمردن حج در کنار خیانت و اعلام جنگ با خدا آمده است .

صرفه جویی و تاءمین بودجه حج

در حدیث است که حتّی اگر زندگی را با خوردن نان و نمک یا نان و سرکه می گذرانی ، حج را در هر سال فراموش نکن و هر کس حج و عمره پی درپی انجام دهد، از بد مردن و فقر بیمه است و گناهانش بخشیده شده و اگر در سالی هم نتوانست به حج برود، مورد دعای فرشتگان قرار می گیرد.

در روایات می خوانیم :

کسی که دو حج انجام دهد، تا آخر عمر در خیرزندگی می کند.

کسی که سه حج انجام دهد، فقر به او نمی رسد.

کسی که چهار حج انجام دهد، سختی قبر نداردو حج او با صورت زیبایی قرین او خواهد بود.

کسی که پنج حج انجام دهد، خداوند هرگز او راعذاب نمی کند.

کسی که ده حج انجام دهد، خداوند هرگز از اوحساب نمی کشد.

کسی که بیست حج انجام دهد، هرگز جهنم رانمی بیند و صدای آن را نمی شنود.

کسی که چهل حج انجام دهد، خداوند مقام شفاعت به او می دهد.

کسی که پنجاه حج انجام دهد، از رفقای حضرت محمّد (صلّی اللّه علیه وآله) در بهشت عدن است .

کسانی که در وسعت روزی و سلامتی کامل هستند و خانه خدا را زیارت نمی کنند از فیض بزرگی محرومند.

در روایات می خوانیم : هنگامی که ابراهیم (علیه السّلام) بنای کعبه را تمام کرد، مردم را به

حج فراخواند و انسان هایی که هنوز خلق نشده بودند (در عالم ذرّ یا مشابه آن) هر کس به هر تعداد که به آن حضرت لبّیک گفت ، به حج موفق می شود.

شرط قبولی حج

البته حج زمانی ارزش دارد که همراه با معرفت پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) و اهل بیت پیامبر (علیهم السّلام) باشد.

هدیه کردن طواف

در روایات می خوانیم : طواف استحبابی انجام دهید و ثواب آن را به دیگران هدیه کنید، همان گونه که برای حج نیابتی پاداشهای زیادی است و پاداش اینگونه حج هم برای نایب است و هم به شخص متوفّی می رسد.

انواع حاجیان

البته همه زائران خانه خدا یکسان نیستند و پاداش آنها نیز یکسان نیست . بعضی برای سیاحت و تفریح ، بعضی برای تجارت ، و بعضی برای زیارت واقعی به مکه می آیند و الطاف خداوند نسبت به هر یک به گونه ای است ، بعضی در حد بخشش گناهان گذشته و بعضی در حد تاءمین مال و خاندان .

بهترین ماه برای عمره

علاوه بر حج به فرموده روایات ، برای هر ماه یک عمره وارد شده است و بهترین ماهها برای عمره ، ماه رجب است و عمره ماه رمضان و ماه رجب ثواب حج را دارد و اگر کسی دو عمره انجام دهد خداوند گناهان میان این دو عمره را می بخشد.

لباس احرام

امام رضا (علیه السّلام) می فرماید: فلسفه و دلیل پوشیدن لباس احرام ، ایجاد حالت خشوع و آمادگی برای دخول در حرم ، دور شدن از زرق و برق دنیا و زینتها و لذتهای آن ، صبر و پایداری در برابر محرّمات و امثال آن است و شاید به خاطر همین احترام خاص حرم است که به غسل و مسواک و کوتاه کردن مو و ناخن سفارش شده است .

در حدیث می خوانیم : خداوند به لبّیک گویان خطاب می کند:

همانگونه که شما چیزهایی را بر خود حرام کردید، من هم آتش دوزخ را بر شما حرام می کنم .

در روایات برای تکرار جمله ((لبّیک)) پاداشهای زیادی که از جمله آن بخشودگی گناه است ، بیان شده و در گفتن لبّیک ، بلند کردن صدا برای مردان مورد سفارش روایات است .

اسلام برای مکه و اطراف آن (حرم) حساب جداگانه ای باز کرده است به حدّی که اگر مجرمی به مکه پناهنده شود، نباید دستگیر شود. لکن می توان از جهت غذا و امثال آن او را در فشار قرار داد تا از حرم خارج شود و سپس او را دستگیر و مورد

تنبیه قرار داد.

احترام مکه

مکه شهری است که مورد دعای حضرت ابراهیم (علیه السّلام) بوده و به فرموده روایات خاک و سنگ و درخت و کوهش از دیگر مناطق برتر است و خداوند در قرآن با جمله ((وَ هذَا الْبَلَدِ اْلاَمین)) به آن قسم خورده است .

تاریخ احترام مکه ، به فرموده روایات ، از ابتدای آفرینش آسمانها و زمین تا روز قیامت است .

مکه جایی است که

صید در آن جایز نیست و حتی تیغ و بوته آن نباید از زمین کنده شود.

مکه اولین نقطه زمین است که از زیر آب بیرون آمد و پدیدار شد و نام دیگرش ((بکّه)) است ، زیرا در آنجا مردان و زنان شانه به شانه در طواف هستند.

به فرموده امام جواد (علیه السّلام) در حین نماز ممکن است زنی در مقابل شما و زنی در سمت راست و زنی در سمت چپ شما قرار گیرند در حالی که این شکل در سایر مناطق مکروه است .

کلمه بکّه به معنای شانه به شانه خوردن و تزاحم است .

در بعضی روایات بکّه را نشانه بکاء و گریه گنهکاران و مکه را به معنای گسترش زمین از زیرکعبه دانسته اند و در بعضی روایات بکّه را اطراف کعبه و مکه را تمام شهر دانسته اند.

این شهر مقدس نمازش صد هزار برابر و انفاقش صد هزار برابر پاداش دارد. آنگونه که نماز در مدینه ده هزار برابر و انفاق در آن ده هزار برابر محسوب می شود و نماز در کوفه هزار برابر و انفاق در آنجا هزار برابر جای دیگر است . در این شهر راه رفتن عبادت و غذا خوردن ثواب روزه دارد.

برای درک ماه رمضان در مکه و ختم قرآن در مکه و گفتن سُبحانَ اللّه پاداشهای زیادی است که به فهرست آن در اینجا بسنده می کنیم :

۱- یک روز روزه گرفتن در مکه مساوی روزه یک ماه محسوب می شود.

۲- راه رفتن در مکه عبادت است .

۳- درک کردن یک ماه رمضان و انجام نماز و روزه آن مساوی با درک کردن صد

هزار ماه رمضان است .

۴- ختم قرآن در مکه ، پاداشی همچون دیدن پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) و مشاهده جایگاه خود در بهشت را دارد.

۵- گفتن سبحان اللّه در مکه به منزله انفاق خراج ومالیات عراقَین (بصره و کوفه) در راه خداست .

۶- سجده در مکه به منزله غلتیدن در خون خود درراه خدا است .

۷- تحمل یک روز بیماری در مکه به منزله شصت سال عبادت کردن است .

۸- خوابیدن در مکه به منزله تلاش در سایر شهرهاست .

به فرموده بعضی روایات ، هر یک روز ماندن قبل از اعمال حج بهتر از دو روز ماندن بعد از اعمال حج است .

دهه اول ماه ذی الحجّه

در روایات برای این ده شب ارزشی همچون روز جمعه و ماه رمضان و شب قدر بیان شده و عبادت در این ایام همچون جنگ در راه خدا با زبان روزه شمرده شده است .

همچنین در این ایام به ذکر خدا و خواندن سوره اخلاص سفارش شده و عبادت در این ایام مورد قبول پروردگار است .

پاداش اعمال حج

به فرموده پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله):

۱- هنگام خروج از منزل برای هر گامی ، یک پاداش ثبت و یک گناه محو می شود.

۲- برای هر لبّیک گفتن ، ۱۰ پاداش ثبت و ۱۰ گناه محو می شود.

۳- برای طواف ، نجات از عذاب مقرر شده است .

۴- برای دو رکعت نماز طواف ، ۲۰۰۰ رکعت نمازمقبول ثبت شده است .

۵- برای سعی صفا و مروه ، پاداش کسی است که پیاده به مکه رفته باشد و کسی که ۷۰ برده مؤ من را آزاد کرده باشد.

۶- برای توقف در صحرای عرفات ، عفو تمام گناهان است حتی اگر به عدد شنهای بیابان باشد.

۷- برای هر سنگریزه که به ستون شیطان پرتاب وهر قطره خونی که عید قربان از گلوی حیوان خارج می شود، پاداشی بزرگ برای انسان مقدّر می گردد. و همین که اعمال حج تمام شد، فرشته ای به او می گوید: گذشته تو بخشیده شد و تو باید از نو

عمل خود را شروع کنی .

در حدیث می خوانیم : کسی که هفت بار دور خانه خدا طواف کند و دو رکعت نماز بخواند، خداوند شش هزار پاداش به او می دهد و شش هزار گناه او را محو می کند و شش

هزار درجه به او می دهد و شش هزار حاجت او را برمی آورد.

در بعضی روایات به جای شش هزار هفتاد هزار آمده است .

در کنار کعبه صد و بیست اجر نهفته است : برای طواف کنندگان ۶۰ رحمت ، برای نماز گزاران ۴۰ رحمت و برای کسی که به کعبه نگاه کند ۲۰ رحمت است .

در روایات دعاهایی در حال طواف وارد شده که بهترین آن صلوات بر پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) و خواندن آیه :

((ربَّنا اتِنا فِی الدُّنْیا حَسَنهً و فِی الا خِرهِ حَسَنهً وَ قِنا عَذابَ النّار)) است .

در روایات کسانی که پرده کعبه را گرفته اند، به مجرمانی تشبیه شده اند که دامن دیگری را می گیرند تا او را ببخشد.

در حدیث می خوانیم :بین رکن و مقام ((در مسجدالحرام)) و بین قبر و منبر پیامبر -

(صلّی اللّه علیه وآله) ((در مسجد النبی)) باغی از باغهای بهشت است .

مراد از رکن و مقام ، فاصله میان حجر الاسود و درب کعبه که نامش حطیم است ، می باشد زیرا در آنجا فشار مردم زیاد است و بدن و پای انسان کوبیده می شود و در ایام خلوت ، بهترین جای مسجد برای نماز همانجا است .

در مسجد الحرام بهترین جاها مابین رکن و مقام است ، بعد از آن مقام ابراهیم (علیه السّلام) بعد از آن حجر اسماعیل (علیه السّلام) و بعد همه مسجد و هرجا که به کعبه نزدیکتر باشد.

حجر الاسود

حجر الاسود مرکز حراست از پیمانها است . خداوند از مردم به ربوبیت خود پیمان گرفت و آنان گواهی دادند و این حجر

الاسود گواه بود و هر کسی در برابرش قرار گیرد، اعلام وفاداری به آن پیمان می کند.

در دعای برابر حجر الاسود می خوانیم :

((اَمانَتی اَدَّیْتها وَ میثاقی تَعاهَدتُهُ لِتَشَهَد لی بِالْمُوافاه))

این حجر در قیامت گواه بر وفای مردم است .

حجر الاسود در روز اول سفید بود و به خاطر تماس گناهکاران سیاه شد.

مقدار طواف

بهترین کار در مسجد الحرام طواف است که اگر توان دارد، ۳۶۵ طواف (به عدد ایام سال) و اگر قدرت ندارد ۳۶۴ شوط معادل ۵۲ طواف (به عدد هفته های یک سال).

ولی اگر قدرت ندارد یا مراعات سایرین را می کند، به هر مقدار که می تواند طواف کند.

در روایات می خوانیم : یک طواف قبل از شروع اعمال حج از هفتاد طواف بعد از مراسم حج بهتر است .

و نیز می خوانیم : اولین کاری که حضرت مهدی (عجّل اللّه فرجه) در مسجد الحرام برای پیاده کردن عدالت انجام می دهد، آن است که دستور می دهد کسانی که طواف مستحبی انجام می دهند، محل طواف را برای کسانی که طواف واجب انجام می دهند، خالی نمایند.

به فرموده روایات طواف کردن از طرف رسول خدا (صلّی اللّه علیه وآله) و فاطمه زهراء (سلام اللّه علیها) و امامان معصوم ، مورد رضایت ائمه اطهار (علیهم السّلام) است .

در حدیث می خوانیم : شخصی نگران مالی که نزد دیگران داشت بود. به امام صادق (علیه السّلام) نگرانی خود را گفت . حضرت فرمود: هر گاه به مکه رفتی ، برای هر یک از عبد المطلب ، ابو طالب ، عبداللّه ، آمنه و فاطمه بنت اسد

یک طواف انجام بـده و دعا کن ، مال به تو برمی گردد. او این عمل را انجام داد و همین که از مسـجد الحرام خارج می شـد، بدهکار خود را دید که به او گفت : بیا و مال خود را از من بگیر.

حجر اسماعیل

در کنار کعبه و حجر اسـماعیل ، قبر اسـماعیل و هاجر و هفتاد و هفت پیامبر (صـلوات اللّه علیهم) است که به قصـد حج آمده انـد و در مکه از دنیا رفته اند و در همانجا مدفون گردیده اند. و در روایتی آمده است که این انبیا از سـختی و گرسـنگی جان داده اند.

در حدیث می خوانیم : حجر اسـماعیل دیواری است که حضرت اسماعیل (علیه السّلام) دور قبر مادرش بالا برد تا قبر مادرش زیر پا نباشد و مقام ابراهیم سنگی است که حضرت ابراهیم (علیه السّلام) برای بالا بردن کعبه روی آن ایستاد.

به فرموده روایات در آبی که از ناودان کعبه می ریزد، خداوند شفا قرار داده است .

به فرموده روایـات ، سـعی صـفا و مروه به خاطر آن است که ابراهیم (علیه السّـلام) به فرمان خداونـد هاجر و نوزاد خود را در میـان آن کوههای داغ در کنار کعبه رها کرد ورفت . مادر کودک را به زمین گـذاشت و روی کوه صـفا رفت و فریاد زد: آیا همدمی هست ؟ (غربت و تشـنگی و گرمی هوا او را پریشان کرده بود). سپس هفت بار (از صفا به مروه و از مروه به صفا) این مسیر را طی کرد. کودک از تشنگی پا به زمین می زد، ناگهان از کنار کودک آبی جوشید

و به دنبال آن پرندگان و افرادی پیدا شدند.

بـه فرمـوده روایـات ؛ مکـانی در روی زمین بهـتر از صـفا و مروه نیست ، زیرا در آنجـا هر متکـبری به ذلّت در می آیـد و برای توقف بر کوه صـفا برکاتی از جمله زیاد شدن مال مطرح شده و دعاهایی برای سـعی میان صفا و مروه وارد شده است ولی در روایـات می خـوانیم کـه در چنـد مـورد هر دعـایی که خواستیـد، بخوانیـد: از جمله در عرفـات و صـفا و مروه و در کنـار کعبه (مستجار).

عرفات

در روایات می خوانیم : نام سرزمین عرفات به خاطر آن است که جبرئیل (علیه السّلام) آداب حج را در این سرزمین به ابراهیم (علیه السّلام) یاد می داد و او می گفت : شناختم ، و معرفت پیدا کردم .

و توقف از ظهر تا غروب در عرفات به خاطر آن است که حضـرت آدم (علیه السّـلام) در این زمان خلاف فرمان خـدا کرد. و خـارج شـدن از عرفـات در غروب به خاطر آن است که در غروب حضـرت آدم (علیه السّـلام) با دریافت کلماتی توبه کرد و توبه اش قبول شـد. و توقف در عرفات به منزله توقف به دَرِ خانه است ، چون حرم و مسـجد الحرام خانه او است و برای انابه و تضرّع ، کنار درِ خانه مناسب تر از خود خانه است .

به فرموده روایات : هر کس در زمین عرفات حاضر شود، قطعاً بخشیده می شود و خداوند با کسانی که در عرفات حاضرند، بر فرشتگان مباهات می کند و هیچ شب و روزی بخشیده شدگان از قهر الهی بیش

از بخشیده شدگان در شب و روز عرفه نیست و بزرگترین گناه آن است که کسی گمان کند خداوند روز عرفه در صحرای عرفات او را نبخشیده است .

مهم ترین کار در روز عرفه دعا است و اگر روزه گرفتن در این روز موجب سستی در دعا می شود، روزه هم استحباب ندارد.

خواندن دعای امام حسین (علیه السّلام) در عرفات و دعای امام سجاد (علیه السّلام) در عرفه و دعاهای دیگر پاداش بسیاری دارد.

اولیای خدا در آن صحرا به دیگران دعا می کردند و می گفتند: هر دعایی که به دیگران می شود، صد هزار برابرش به خود انسان باز می گردد و فرشتگان برای او دعا می کنند و البته انسان در استجابت دعای خود شک دارد ولی در استجابت دعای فرشتگان شکی نیست .

مشعر

به فرموده روایات ؛ عرفات درب اول خانه است که انسان با توقف و دعا آمادگی حضور پیدا می کند و مشعر درب دوم است که انسان با دعا و زاری آمادگی خود را بیشتر می کند و در منی قربانی به درگاه خداوند هدیه می کند و موی خود را کوتاه و خود را پاک و آماده حضور و طواف می نماید.

منی

جبرئیل در این مکان به حضرت ابراهیم (علیه السّلام) فرمود: آرزوی خود را اظهار کن ((تَمَنّ)). منی در حج به منزله توقف در راهروی خانه است . و در روایات می خوانیم : اگر بدانید به چه کسی وارد شده اید، به بخشودگی خود یقین پیدا می کنید.

در منی منادی الهی ندا می کند که اگر می خواستید من از شما راضی شوم ، راضی شدم .

به فرموده روایات ؛ روز عید قربان و روز بعداز آن که مردم در سرزمین منی هستند، از بزرگترین ایام است .

رمی جمرات

برای پرتاب سنگریزه به ستون شیطان در سرزمین منی تعبیراتی در روایات آمده است از جمله :

این عمل ذخیره شما در قیامت است .

این عمل نور است

در این عمل خروج از گناه است .

در این عمل کسب ثواب است .

به فرموده روایات ؛ سنگریزه ها باید محکم ، بکر، پاک ، به اندازه بند انگشت باشد و بهتر است انسان با وضو رمی کند.

قربانی

بهترین کار در عید قربان ، (حتی برای کسانی که به حج مشرف نشده اند) قربانی کردن است . خداوند ریختن خون قربانی را دوست دارد.

قربانی فدای انسان از رفتن به دوزخ می شود و با ریختن اولین قطره خون قربانی ، گناهان انسان بخشیده می شود.

قربانی کردن از نشانه های ایمان است .

(زیرا با تقسیم گوشت قربانی دل فقرا شاد می شود)

مسجد خیف در منی

به فرموده روایات ؛ هزار پیامبر در مسجد خیف نماز خوانده اند و برای ذکر و نماز در آن مکان مقدس سفارشاتی شده است .

طواف وداع و آب زمزم

در روایات به طواف وداع و آشامیدن آب زمزم سفارش شده و دعاهایی وارد شده است .

حضرت علی (علیه السّلام) فرمود: بهترین آب زمین ، زمزم است .

زمانی که پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) به مدینه هجرت کرده بودند، آب زمزم را برای ایشان هدیه می آوردند. به فرموده روایات ؛ آب زمزم داروی هر دردی است .

مرگ در حج

کسانی که در سفر حج از دنیا بروند، بهره خاصی دارند. مثلاً:

اگر در حال رفتن به مکه باشد، بخشیده می شود.

اگر در حال احرام باشد، در قیامت لبّیک گویان محشور می شود.

اگر در یکی از دو حرم (مکه و مدینه) از دنیا برود، در قیامت در امان است .

و اگر در حال برگشت از دنیا برود، تمام گناهانش بخشیده می شود.

ضمانت بهشت

هر کس در سفر حج از دنیا برود، خداوند تا روز قیامت ثواب حج را برای او ثبت می کند. همانگونه که اگر رزمنده ای در راه جبهه از دنیا برود، خداوند پاداش جهاد را تا قیامت برای او قرار می دهد.

حضرت علی (علیه السّلام) فرمود: من برای کسانی که در راه حج ، زکات ، عیادت بیماران ، جهاد، حج و نماز جمعه از دنیا بروند، بهشت را ضمانت می کنم . و در حدیث دیگری است که هر کس در مکه یا مدینه از دنیا برود، در قیامت حساب از او برداشته می شود.

در روایات برای مردن در مدینه توجه خاصی شده است . تا آنجا که پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) می فرماید: اگر کسی لحظه آخر عمرش را در مدینه باشد، من شفیع او خواهم بود.

در دعای سجده و بین اذان و اقامه می خوانیم :

((اَللّهُمَّ اجْعَلْ قَلبی بارّاً و رزقی دارّاً وَ اجْعَلْ لی عَنْد قَبْرِ نَبِیّکَ مُستقرّاً وَ قَراراً))

مدینه

در روایات می خوانیم : بهتر است اول اعمال حج را انجام دهید و بعد به مدینه بروید، زیرا تمام حج ، زیارت پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) است و نرفتن به مدینه جفا است .

یک ماه رمضان در مدینه از هزار ماه رمضان در شهرهای دیگر بهتر است و بودن یک جمعه در مدینه از هزار جمعه در مناطق دیگر بهتر.

به فرموده روایات ؛ مکه حرم خدا و مدینه حرم پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) و کوفه حرم علی ابن ابی طالب (علیهماالسّلام)) است و هر ستمگری سوء قصدی نماید، قلع و قمع

می شود.

در روایات آمده است ؛ پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) از خداوند متعال برای اهل مدینه برکت خواست ، همانگونه که حضرت ابراهیم (علیه السّلام) برای اهل مکه . و برای کسی که در مدینه دست به قتل بزنند یا به قاتلی پناه دهد، لعنت فرستاد.

امام صادق (علیه السّلام) فرمود: مساحت مسجد النّبی در زمان حضرت ۳۶۰۰ ذراع بوده است و مابین منزل پیامبر (صلّی اللّه علیه وآله) و منبر مسجد، باغی از باغهای بهشت است و نماز خواندن در مسجد النّبی برابر ده هزار نماز به حساب می آید.

زیارت پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله)

پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) فرمود: هر کس مرا زیارت کند، شفاعت من از او واجب و جزای او بهشت است و زیارت من بعد از وفاتم ، مثل زیارت من در زمان حیاتم می باشد، و اگر نتوانستید مرا زیارت کنید، از راه دور به من سلام کنید که به من می رسد. زائر من در قیامت همسایه من خواهد بود.

و فرمود: هر کس من و یا یکی از ذرّیه ام را زیارت کند، در قیامت به زیارتش می روم و او را از شداید نجات خواهم داد.

وعده بهشت در روایات برای زیارت پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) و علی بن ابی طالب و امام حسن و امام حسین (علیهم السّلام)، در یک جا آمده است .

یادگارهای مدینه

در روایات می خوانیم که امامان ما گلایه داشتند که آثار پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) را تغییر داده اند

تنها مسجد قبا و مسجد احزاب و مَشربه اُمّ ابراهیم و مسجد فضیخ باقی مانده است . و شما رفتن به این اماکن را فراموش نکنید.

مسجد قبا

پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) سواره و پیاده به این مسجد می رفتند و این همان مسجدی است که ((اُسِّس عَلَی التَّقوی)) است . و نماز در آنجا مساوی با انجام یک عمره است .

مسجد غدیر

هنگام برگشتن از مکه ، در کنار سرزمین غدیر مسجدی به نام مسجد غدیر بوده که امامان ما دستور می دادند که در آن مسجد نماز خوانده شود.

علامت قبولی حج

پیامبر اکرم (صلّی اللّه علیه وآله) فرمود: علامت قبولی حج آن است که انسان از گناهانی که قبل از سفر مرتکب می شده

است دست بردارد و اگر همان رفتار و گناهان قبلی را انجام دهد، حج او برگردانده می شود.

بیمه تا چهار ماه

در روایـاتی می خوانیم : خداونـد تـا چهـار مـاه گنـاه حـاجی را ثبت نمی کنـد و امامـان ما به آیه : ((فَسـیحوا فِی الاَرضِ اَرْبَعَهَ اشْهُرٍ)) استدلال کرده اند که اگر خداوند برای مشرکین چهار ماه را آزاد گذاشت ، برای مؤ منین نیز این تخفیف وجود دارد.

و در روایات می خوانیم : تا انسان گناه نکند، نور حج در او وجود دارد و کسی که حج را انجام دهد، مانند روزی که از مادر متولد شده پاک و بخشیده است .

در بعضی روایات آمده است : شرط این بخشش آن است که مردم از دست و زبان حاجی در امان باشند.

تذکّرات

۱- به فرموده بعضی روایات بعد از انجام مراسم حج زود به وطن خود بازگردید تا علاقه و عشق شما به مکه کم نشود.

۲- نیّت برگشتن به مکه را در سال آینده داشته باشید که سبب طول عمر خواهد بود.

یزیـد (لعنه اللّه علیه) هنگامی که حج خود را انجام داد، اشـعاری گفت ؛ به این مضـمون که اگر از مکه خارج شویم ، تا عمر دارم در هیچ سالی برای حج و عمره نخواهم آمد. و خداوند عمرش را کوتاه کرد.

۳- مستحب است که زائر خانه خدا در باز گشت ازحج به کسانی که به دیدن او می آیند ولیمه دهد.

۴- کسـی که به زیارت حاجی آید در حالی که غبارسـفر بر او باشد، گویا حجر الاسود را دست کشـیده است . پس تا حاجی گناهی مرتکب نشده است ، هر چه زودتر به دیدن او بروید و او را احترام نمایید و میان چشم و پیشانی او را ببوسید.

((و السّلام))

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹